

EN LEK MED ORDNINGEN

ERIC MAGASSA OM "COLOR ME BLIND" OCH ATT LÅNA FRITT UR EGNA OCH ANDRAS KULTURER

Eric Magassa lånar fritt ur olika kontinenters och tidsepokers kulturskatter när han sätter samman sina verk i nya konstellationer. Tittar man bakåt i konsthistorien är detta inget nytt. Ofta i den västerländska konstanon har det under 1900-talet varit vita modernistiska konstnärer som inspirerats, kopierat och lånat från koloniserade länders bestånd av exempelvis afrikanska masker. Dessa inspirationskällor har sedan blivit en del av en kubistisk målning, tänk Picasso och hans primitivism. Eric Magassa leker med denna nedärvda ordning och vänder på perspektivet. Han använder sig också av masker, många gånger från västafrikanska länder där konstnären själv har rötter i både Senegal och Mali. Han lånar modernismens grepp men istället för att föra in det som i väst sågs som exempel på primitivism, en kantigt huggen mask eller skulptur i trä omformad till kubistiskt oljemåleri på duk, adderar han de modernistiska geometriska elementen på de afrikanska maskerna genom digital bearbetning och fotografi. Masken som ligger som grund för bilden, en slags ursprungsbild, får ytterligare ett lager av maskering genom de inlånade modernistiska geometriska elementen som delvis döljer delvis visar upp masken i bakgrunden.

Eric Magassa (född 1972 i Linköping) bor i Göteborg men växte också upp i Paris. Han utbildade sig till konstnär i både London och New York och är nyfiken på vad som händer om man vänder på perspektivet av sedan länge givna berättelser.

Eric Magassa kommer från ett hem med konstintresserade föräldrar där mamman var mycket för form och textil och pappan en stor samlare av allehanda spännande föremål från gamla leksaker till designföremål och olika artefakter. Där växte fascinationen för objekt och samlande fram. Att Magassa intresserat sig för masker och numera också stora museers samlingar av olika masker och artefakter är ingen slump. Däremot är det en slump att samma dag som vi bokat in vår intervju över facetime pryds Dagens Nyheters kulturbilaga av rubriken "Kampen om de afrikanska konst-

Eric Magassa fotograferad med mask i sin ateljé i Göteborg i april 2019.

skatterna", vilket vi återkommer till längre fram. Till SAK är Eric Magassa dubbelt aktuell. Dels har vi köpt in ett verk ur serien "Call the Doctors" till årets lotteri och dels tar konstnären fram årets andra SAK Edition med titeln "Color Me Blind". Här berättar konstnären om sitt arbete som gärna få börja i det lekfulla och roliga för att ta fart.

SJÄLVA URVALET AV MASKERNA TILL DINA OLIKA VERK HUR GÅR DET TILL?

– De flesta maskerna har någon anknytning till Afrika, men ibland från andra kontinenter.

Oftast är ursprunget från någon gammal bok som beskriver de här artefakterna som "afrikansk stamkonst" eller "primitiv konst". De flesta bilderna har många år på nacken. Jag har medvetet undvikit att söka bilder på nätet för att det för mig har varit viktigt att lägga min hand på bilden.

HUR BÖRjade DITT INTRESSE FÖR ATT ANVÄNDA MASKERNA I DINA VERK?

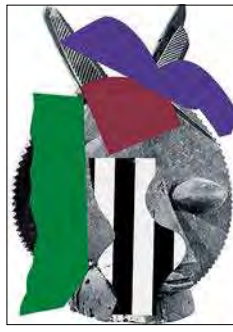
– Masken har för mig varit ett sätt att knyta an till mitt västafrikanska arv och till min far och farfars kultur i Senegal och Mali. In-

1.

2.

3.

4.

5.

11.

12.

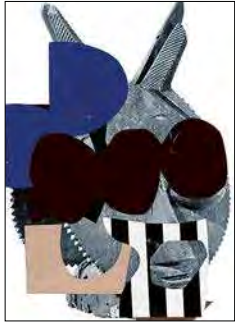
13.

14.

15.

21.

22.

23.

24.

25.

spirationen till de mönster och abstrakta geometriska former jag applicerar på mina bilder kommer från kubisterna som tidigt präglade mitt formspråk, Braque och Picasso som samlade och fritt inspirerades och kopierade afrikanska artefakter. I mitt arbete har det blivit som en medveten eller omedveten handling för att återta någonting. Det blev också ett sätt för mig att närma mig en kultur som jag både fått mig beskriven och själv besökt flera gånger. Men masken har också ett symbolvärde för mig. Masken blir något att gömma sig bakom eller ett tillträde till någonting. Vad finns bakom masken? Det finns många dimensioner.

OCH DU VÄNDER PÅ ORDNINGEN?

– Jag lånar modernisternas palett och använder mig på så vis av samma grepp som de gjorde när de lånade fritt ur kulturskatter från den afrikanska kontinenten. Det blir som om jag återställer ordningen, leker med den och undrar vad som händer om man vänder på perspektivet.

APROPÅ ARTIKELN OCH KAMPEN OM DE AFRIKANSKA KONSTSKATTERNA HAR FRÅGAN OM REPATRIERING – HEMFLYTT AV FÖREMÅL – STÖTTS OCH BLÖTTS

SEDAN 50-TALET. I SPÅREN AV BREXIT HAR INFEKTERADE DISKUSSIONER BLOSSAT UPP OM HUR DE AFRIKANSKA LÄNDERNA SKA ÅTERFÅ SINA FÖREMÅL SOM STALS VID DEN EUROPEISKA KOLONISATIONEN. ARTIKELN VISAR PÅ KOMPLEXITETEN NÄR CHEFEN FÖR VICTORIA & ALBERT MUSEUM KAN TÄNKA SIG ATT ASSISTERA OM DE AKTUELLA AFRIKANSKA LÄNDERNA ÄR INTRESSERADE AV LÅNGTIDSLÅN AV DE FÖREMÅL SOM FINNS I SAMLINGARNA. DEN INTERVJUADE BRONSGJUTAREN I BENIN FÖRESLÅR ISTÄLLET ATT BRITTERNA GER TILLBAKA FÖREMÅLEN OCH SÅ KAN BENIN ISTÄLLET LÅNGTIDSLÅNA TILL BRITTERNA OM INTRESSE FINNS. HUR GÅR DINA TANKAR?

– Det är en beskrivning av det hela men en annan är ju också att dessa artefakter skapat en marknad i västvärlden. Vissa av de här föremålen, som kanske använts vid ceremoniella riter har istället blivit föremål för en marknad där man ser en möjlighet att tjäna pengar. När man så lyfter objekten från deras naturliga kontext riskerar man att föremålets egentliga betydelse går förlorad.

"Talking drum (texture by sun)" av Eric Magassa. Verk från utställningen "Tell Me A Tale of Lies" som visades på Alingsås konsthall våren 2019.

KAN DU BERÄTTA OM DEN NYA SERIEN SOM VISADES PÅ UTSTÄLLNINGEN "TELL ME A TALE OF LIES" PÅ ALINGSÅS KONSTHALL?

6.

7.

8.

9.

10.

16.

17.

18.

19.

20.

26.

27.

28.

29.

30.

"BEGRÄNSNINGAR KAN VARA BRA FÖR DÅ TVINGAS MAN ATT TA SNABBA BESLUT."

– Ja, till skillnad från tidigare verk och verket till SAK där jag hittar masker i böcker och gör mina geometriska tillägg så har jag tittat närmare på digitala arkiv. Det finns så kallade "open source" bilder, av artefakter på nätet som institutioner tillgängliggör och som man fritt kan förfoga över eftersom det inte finns en upphovsrättsperson längre. Här har jag tittat lite friare på konstskatten och inte bara förhållit mig till den afrikanska kontinenten, utan också lånat från de gamla grekerna exempelvis. Där blir bilden utgångspunkten och bildens egna DNA är det som jag omvandlar och skapar ett nytt föremål ifrån.

VAD ÄR DET OPTIMALA GRUNDUPPLÄGGET FÖR DIG FÖR ATT KUNNA GÖRA KONST?

– Begränsningar kan vara bra, då tvingas man att ta snabba beslut. Spontant måste det finnas en lust och en lekfullhet att ta sig an ett ämne.

DU DELTOG I MODERNAUTSTÄLLNINGEN PÅ MODERNA MUSEET I HÖSTAS SOM EN AV NÄRMARE 40 KONSTNÄRER MED ANKNYTNING TILL DEN SVENSKA SAMTIDSKONSTSCENEN, ETT UTSTÄLLNINGSGREPP SOM ÅTERKOMMER VART FJÄRDE ÅR. HUR VAR DET?

– Först och främst fantastiskt för möjligheten att exponeras för en ny och bredare publik och ett givande och berikande samarbete med curatorerna Joa Ljungberg och Santiago Mostyn. Dessutom ett tillfälle att lära känna för mig nya och spännande konstnärskap.

HAR DU NÅGOT DRÖMPROJEKT?

– Det som är ett drömpröjekt idag kan vara något helt annat imorgon. Just nu skulle det vara roligt att jobba med ett helhetsgrepp och göra både scenografi och kostymer till en dansföreställning.

VAD ÄR KONSTNÄRLIG FRIHET FÖR DIG?

– En komplex fråga, svår att reducera ner till ett par meningar. Jag har en idé om att konsten ska vara fri och uttrycka vad den vill, men hur fria är vi egentligen som konstnärer idag? Vad förväntas konstnären förmedla och bär konsten på ett ansvar? Det är så många perspektiv som hela tiden behöver vägas emot varandra. Jag försöker i första hand följa min intuition och tänker att konsten inte har något särskilt uppdrag, bara kan få komma in och ströva fritt, stöka till det och skapa oreda. Jag tror på konstens förmåga att förundra.

/// JENNIE FAHLSTRÖM